

Politizare versus Sindicalizare?

lipsa de modestie, mai bine decât mulți care acum se erijează în apărători ai „reformei”.

Îmi permit mai întâi o scurtă istorie, după care voi reveni la zilele noastre.

După 1992, o prioritate a sistemului a devenit redactarea unei noi Legi a învățământului, care s-o înlocuiască pe cea „ceaușistă”. Fiind încă vie în memoria colectivă „revoluția din '89”, nu s-a pus niciun moment problema redactării unei astfel de legi de un grup limitat de persoane. Reprezentanți ai partidelor parlamentare, ai sindicatelor și ai societății civile au fost reuniți într-o Comisie Națională sub patronajul Ministerului Învățământului, condus la acea dată de profesorul Liviu Maior, pentru a da curs acestei necesități. Lucrările acestei comisii au continuat în cadrul comisiilor pentru învățământ reunite ale Parlamentului. Puțină lume își mai aduce aminte că, imediat după promulgare, această lege (84/1995) a trebuit să fie modificată în toamna lui 1995, în urma celor mai ample mișcări de protest ale studenților noștri, care nu au fost de acord să

plătească examenele sau laboratoarele restante. Reamintesc totodată că Art. 2 al acestei legi stipula clar: „În România învățământul constituie prioritate națională”, formulă preluată și de noua Lege a educației naționale (1/2011), dar expedită la coada Art. 2, care conține 7 alineate. În perioada 1995-2009, în ciuda caracterului ei de lege organică, Legea 84/1995 a fost modificată de 39 de ori, evident prin ordonanțe de urgență. În 1997, această lege a fost completată de Legea Statutului personalului didactic (128/1997), lege redactată tot printr-o largă consultare a partidelor și sindicatelor. Prin această lege, tot organică, s-au putut aduce unele îmbunătățiri remunerației personalului didactic prin introducerea unor sporuri suplimentare (stabilitate și doctorat), remunerație care lasă de dorit și-n ziua de azi. După anul 2000, problema modificării Legii învățământului a fost o constantă a politicianilor, indiferent de culoarea lor politică.

Saga legii „învățământului” sau „educației naționale”, cum vreți dumneavoastră să-i spuneți, a devenit o obsesie națională. Din nefericire pentru unii, am trăit-o din plin în ultimii 20 de ani, atât ca lider de sindicat, cât și ca angajat al sistemului, așa că pot s-o analizez, scuze pentru

(continuare în pagina 14)

(urmare din pagina 1)

Ba chiar și Președinția României s-a implicat în acest proces, înființând o Comisie Prezidențială al cărei Raport a fost publicat în 2007. Nu pot să nu dau un citat din acest Raport:

„Dacă vrem cu adevărat o schimbare profundă, atunci este esențială realizarea unui memorandum pentru un pact național pentru educație și cercetare, un angajament al tuturor forțelor responsabile din cadrul societății politice și civile...”

În martie 2008, acest Pact a fost semnat de toate partidele parlamentare la acea vreme, ulterior acesta fiind semnat și de Academia Română și de sindicatele reprezentative din învățământ. Nu cred că mai trebuie să subliniez că unul din punctele Pactului era legat de finanțarea învățământului, vestitul 6%! Trebuie să recunosc că și eu, pe atunci președinte Alma Mater, l-am semnat în speranța că va fi respectat.

Ca să nu mă mai lungesc cu această scurtă istorie, sar direct la 2011 când, prin răspundere guvernamentală, a fost adoptată Legea Educației Naționale. Menționez că niște „consultări cu partenerul social” s-au făcut la comisiile Parlamentului pe această temă, dar au fost de formă, dovadă adoptarea acestei legi printr-o astfel de procedură, lege redactată de un grup restrâns de persoane, în contradicție cu citatul dat mai sus.

Ținând cont de toată această istorie, stau și mă întreb cum a putut careva să creadă că o astfel de lege va rămâne nemodificată „ad vitam”, când ea a fost asumată de un singur partid?

În 2012, odată cu schimbarea puterii guvernamentale, au apărut primele modificări ale Legii 1/2011. Au fost schimbări impuse de Art. 289, articol care a decimat vârfurile universităților prin pensionarea, fără drept de apel, la împlinirea vârstei de 65 de ani! Era de așteptat să urmeze o amendare mai dramatică a acestei legi, ceea ce s-a și întâmplat prin Ordonanța 49/2014.

De la bun început trebuie să spun că FNS Alma Mater n-a fost consultată în toate aspectele abordate de această ordonanță, dar ne asumăm „influența” pe următoarele aspecte.

1. *„Pentru absolvenții de liceu care nu au susținut/nu au promovat examenul de bacalaureat național, statul poate asigura, din finanțarea de bază sau din alte surse de finanțare, organizarea de cursuri de pregătire pentru examenul de bacalaureat.”*

Nu văd nimic rău în această prevedere. Argumente de genul „de ce să mai cheltuie bani Statul...” sunt... penibile! Readuc aminte colegilor care critică această prevedere că la nivel european „educația este un bun public” și ea trebuie să asigure egalitatea de șanse la accesul pentru forme superioare de învățământ. În aceeași idee este și posibilitatea organizării unei a treia sesiuni de bacalaureat!

2. Modificarea Art. 30/2, articol care conferă „a doua șansă” celor care nu și-au finalizat studiile gimnaziale, mai ales că România nu se poate lauda cu o rată mică a „părăsirii timpurii a școlii”, s-a făcut tot

în spiritul „egalității de șanse”, cât și în spiritul Programului ET2020, despre care am mai vorbit în paginile acestei reviste.

3. Tot în spiritul Programului ET2020 sunt și modificările aduse Art. 44. *„Învățământul postliceal se organizează în școli postliceale cu personalitate juridică sau ca structuri fără personalitate juridică, în cadrul liceelor cu personalitate juridică, ori în colegii în cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate.”*

Faptul că universitățile vor putea fi implicate în învățământul postliceal este un factor care le va apropia mai mult de învățământul secundar, în plus putând să le aducă și fonduri suplimentare, conform alineatului următor: *„Pentru anul școlar 2014-2015, colegiile din cadrul instituțiilor de învățământ superior de stat pot organiza învățământ postliceal doar finanțat integral de către solicitanți”.*

4. Doctoratul cu „frecvență redusă” a generat cele mai aspre critici, ca să folosesc un termen academic. Stimați colegi, dacă ne uităm doar la „echipa” care a făcut Raportul Președinției, în frunte cu domnul Miclea, câți dintre aceștia am urmat un doctorat cu frecvență în România?! Niciunul, vă asigur! Asta înseamnă că nu au realizat doctorate de valoare? Sigur, Procesul Bologna a impus doctoratul cu frecvență, dar asta nu înseamnă că trebuie să rămânem încremeniți în formula 3+2+3, pe care mai multe țări europene au început s-o critice. Dacă există „doctorate îndoielnice”, este numai vina conducătorului de doctorat și a celor care au aprobat susținerea unor astfel de teze! În plus, condițiile în care se poate face un astfel de doctorat sunt controlate de universitate, conform Art. 140 modificat: *„Pentru programele de studii universitare de doctorat, obligațiile referitoare la frecvență și frecvență redusă sunt stabilite de către conducerea universității la propunerea Consiliului Studiilor Doctorale, conform unei metodologii elaborate de Ministerul Educației Naționale”.* Având în vedere că Statul nu suportă financiar astfel de doctorate, ele pot deveni o sursă de venituri pentru universități, ceea ce nu-i rău.

5. Nici modificarea Art. 129 n-a scăpat criticilor. *„Prin excepție de la prevederile alin. (5), în cazuri temeinic justificate, Ministerul Educației Naționale poate aproba universităților/instituțiilor de învățământ superior un număr suplimentar de locuri – în limita a 10% din capacitatea de școlarizare stabilită de ARACIS pentru programul de studii solicitat – destinat școlarizării cetățenilor europeni și din state terțe...”* Doamnelor și domnilor care vă angoașiți de „scăderea calității studiilor” prin această creștere a cifrei de școlarizare, vă asigur că procedați ca în povestea cu „drobul de sare”! Acum, când toate universitățile din lume vânează studenți, nu avem voie să pierdem studenți care își plătesc studiile(!) pentru că nu pot fi prezenți la 1 octombrie în România din cauza formalităților birocratice legate de viză sau acte de studii.

6. Un grad de libertate în plus pentru autonomia universitară este dat și de modificarea Art. 142, respectiv: *„Recunoașterea creditelor transferabile în cazul mobilităților academice internaționale se poate realiza de către instituțiile de învățământ superior numai pentru*

persoana care dovedește calitatea de student cu documente relevante emise de către instituția de învățământ superior pe care a frecventat-o”.

7. Art. 171 aduce un plus activității universităților, conferindu-le dreptul de a organiza și „*programe postuniversitare de perfecționare*”. Iată încă o sursă de venituri pentru universități, dar și posibilitatea de a crește procentul celor care participă la programe de „*învățare pe tot parcursul vieții*”, cerință impusă de același Program ET2020!

8. Evident, ca sindicat, Alma Mater a susținut prezența sindicatului în Consiliul de Administrație, conform Codului Muncii și Legii Dialogului Social. Prin urmare, nu considerăm drept „*sindicalizare a învățământului*” faptul că: „*În cadrul universităților unde salariații sunt organizați în sindicat, un reprezentant al acestuia participă, în calitate de observator, la ședințele consiliului de administrație*”. Subliniem faptul că reprezentantul sindicatului are calitate de observator, deci nu are vot deliberativ!

9. Prin această ordonanță s-au îndreptat și unele „scăpări” de drepturi pentru personalul didactic universitar, respectiv: „*Personalul din învățământul superior poate beneficia, în condițiile legii, de drepturile conferite personalului din învățământul preuniversitar prin art. 264, alin. (1), art. 268, alin. (1), art. 274, alin. (1), art. 276, art. 277 și art. 278, pe baza aprobării senatului universitar*”. În plus, universitățile pot să acorde, din venituri proprii, „*ajutoare pentru salariați*”. Această completare ne deschide poarta unor negocieri, în cadrul contractelor colective de muncă la nivel local, și pentru personalul nedidactic, oropsit de toate legile salarizării din ultima vreme.

Cei care au citit, barem în diagonală, OUG 49/2014, cred că le este clar că 80%, dacă nu mai mult, se referă la învățământul preuniversitar. În acest domeniu nu am fost consultați, ceea ce mi se pare normal, exceptând zona examenului de bacalaureat, care, evident, ne interesează, el furnizându-ne studenți.

Nu am fost consultați nici în privința învățământului privat, aici noi, cei de la Alma Mater, nefiind de acord cu „*libertățile*” conferite universităților private. Învățământul superior, indiferent dacă este public sau privat, trebuie să aibă drepturi și obligații comune.

Nu am fost consultați nici în privința Art. 207, privind regimul juridic al funcțiilor de conducere academică, respectiv: „*Funcțiile de conducere prevăzute la alin. (2) reprezintă funcții în domeniul didactic a căror desfășurare nu presupune prerogative de putere publică*”, care, trebuie să recunosc, scoate de sub incidența ANI rectorii! Alma Mater a susținut întotdeauna incompatibilitatea dintre funcțiile de conducere academică și politic!

În final nu pot să nu mă întreb cum un om ca domnul Miclea, pe care îl admir, a putut să fie atât de vehement împotriva sindicatelor? Păcat și nedrept! În privința domnului Funeriu n-am nicio întrebare. Dânsul nu și-a dat demisia ca domnul Miclea când s-a văzut cu un Buget... „*violat*”!

În concluzie, mai bine „*sindicalizare*” decât „*politizare*”!

A bon entendeur salut!